

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. május 29.
(OR. en)

9291/18

RECH 224
TELECOM 150
IND 142
MI 392
COMPET 364
DATAPROTECT 102
ECOFIN 484
CYBER 113

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2018. május 29.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	9029/18 RECH 186 TELECOM 142 IND 136 MI 355 COMPET 318 DATAPROTECT 94 ECOFIN 428 CYBER 104
Tárgy:	Az európai nyílt tudományosadat-felhő – A Tanács (2018. május 29-én elfogadott) következtetései

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az európai nyílt tudományosadat-felhőről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2018. május 29-i 3620. ülésén elfogadott.

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI

az európai nyílt tudományosadat-felhőről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE:

- a „nyitott tudomány rendszerére való áttérés” című, 2016. május 27-i következtetéseire¹, amelyekben felszólítja a Bizottságot, a tagállamokat és az érdekelt feleket, hogy tegyék meg az ahhoz szükséges lépéseket, hogy a nyitott tudomány valósággá váljon, és emellett a releváns nemzeti, uniós, többoldalú és nemzetközi fórumokon érveljenek az összehangolt fellépések mellett,
 - az Európai számításifelhő-kezdemenyyezésről szóló, 2017 februárjában elfogadott európai parlamenti állásfoglalásra, amely támogatja az európai nyílt tudományosadat-felhőt, valamint felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy más érdekeltekkel együttműködve a lehető leghamarabb dolgozzanak ki egy ütemtervet, amely egyértelmű határidőket állapít meg az EOSC által tervezett intézkedések megvalósítására;
1. ELISMERI azt az előrelépést, amely a világszínvonalú európai adatinfrastruktúrák és felhőalapú szolgáltatások kifejlesztésében az „Európai számításifelhő-kezdemenyyezés – versenyképes adatközpontú és tudásalapú gazdaság kiépítése Európában” című, 2016. április 19-i bizottsági közlemény, valamint a digitális egységes piaci stratégia végrehajtásának félidős értékeléséről szóló, 2017. május 10-i bizottsági közlemény közzététele óta történt; ez utóbbi közleményben a Bizottság megerősíti, hogy végrehajtási ütemtervet kell kidolgozni az európai nyílt tudományosadat-felhő tekintetében;

¹ 9526/16.

2. TUDOMÁSUL VESZI az európai nyílt tudományosadat-felhő kiemelt cselekvést igénylő területeire vonatkozó végrehajtási tervek felülvizsgálatának, vállalások tételének és konszenzus kialakításának céljából 2017. június 12-én tartott csúcstalálkozó nyomán az európai nyílt tudományosadat-felhőről kiadott, 2017. október 26-i nyilatkozatot, és EMLÉKEZTET arra, hogy az európai nyílt tudományosadat-felhő létrehozása, amely napjaink egyik legfontosabb kutatásközpontú folyamata az EU-ban, az Európai Bizottság és a tagállamok együttes felelőssége, ugyanakkor ahhoz az érdekelt felek közreműködése és támogatása is szükséges;
3. KIEMELI, hogy a magas színvonalú tudományos adatok hatékony szolgáltatását és felhasználását lehetővé tevő korszerű – hatékony deskriptorok, könnyű hozzáférés, átjárhatóság és újrafelhasználhatóság jellemezte – megoldások alkalmazása és továbbfejlesztése, a FAIR²-elvek teljes körű érvényesítése, valamint a kollaboratív kutatói adattárak kifejlesztése és előmozdítása során figyelembe kell venni a kutatói közösség által már kialakított bevált gyakorlatokat, az ESFRI kutatási infrastruktúrákat, az e-infrastruktúrákat, valamint az egyéb releváns nemzeti infrastruktúrákat;
4. HANGSÚLYOZZA, hogy az adatmegosztás tekintetében foglalkozni kell a vonatkozó kereskedelmi, adatvédelmi és biztonsági szempontokkal, mégpedig „a szükséges zártság melletti lehető legnagyobb mértékű nyitottság” elve alapján;
5. ezzel összefüggésben ÜDVÖZLI a Bizottságnak az európai nyílt tudományosadat-felhő végrehajtási ütemtervéről szóló szolgálati munkadokumentumát, amely bevezeti egyrészt az európai nyílt tudományosadat-felhő összevont modelljét, másrészt az európai nyílt tudományosadat-felhő megvalósításának kétszakaszos megközelítését; TUDOMÁSUL VESZI, hogy az európai nyílt tudományosadat-felhő megvalósításának első szakaszához az EU „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramból finanszírozott projektek révén terveznek támogatást nyújtani, és HANGSÚLYOZZA, hogy fontos koordinálni az európai nyílt tudományosadat-felhővel kapcsolatos uniós keretprogramok révén finanszírozott különböző, jelenleg folyamatban lévő és jövőbeli projekteket, beleértve azokat a transznacionális kezdeményezéseket is, amelyek tevékenységei az európai nyílt tudományosadat-felhőhöz kapcsolódnak; ALÁHÚZZA, hogy a második szakasz kezdete a Bizottság és a tagállamok által az első szakaszcól készített értékelés függvénye, és az nem sértheti a 2020 utáni időszakra szóló többéves pénzügyi keretet;

² Kereshető, hozzáférhető, átjárható és újrafelhasználható (FAIR).

6. TUDATÁBAN VAN annak, hogy az európai nyílt tudományosadat-felhő kifejlesztése egy olyan tágabb szakpolitikai kezdeményezés kínálati oldalát képezi, amelynek célja a lehető legnagyobb mértékben nyílt hozzáférést biztosítani a tudományos eredményekhez és általánosan érvényesíteni a nyílt tudománnyal kapcsolatos gyakorlatokat Európában; NYOMATÉKOSÍTJA, hogy a hatékonyság érdekében a fentiekkel párhuzamosan a keresleti oldalon is intézkedéseket kell hozni – a nyílt hozzáférést ösztönző kutatásfinanszírozókra, adatkezelési mandátumokra és a FAIR-elvek érvényesülésére, valamint ösztönzési és jutalmazási rendszerekre van szükség; SÜRGETI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy az európai nyílt tudományosadat-felhő felhasználó-központú környezet legyen, kezdetben mindenekelőtt a kutatói közösséget szolgálja, építsen annak legmagasabb szintű gyakorlataira, majd pedig nyisson a tágabb felhasználói közösség, köztük a kkv-k, a polgárok és a hatóságok felé;
7. ELISMERI, hogy a kutatók körében a nyitottság irányába mutató szemléletváltás az egyik előfeltétele az európai nyílt tudományosadat-felhő sikeres megvalósításának, és hogy ezért figyelembe kell venni a kutatói pályák során szerzett érdemeikről és a jelenlegi mutatók újjal való felváltásáról napjainkban zajló vitákat;
8. EGYETÉRT azzal, hogy az európai nyílt tudományosadat-felhőnek az adatinfrastruktúrák európai szintű összevonásán kell alapulnia ahhoz, hogy rugalmas legyen és alkalmazkodni tudjon az érdekelt felek változó igényeihez; azt illetően, hogy megvalósulhasson a nemzeti és európai adatinfrastruktúrák ezen összevonása, ÖSZTÖNZI a tagállamokat, hogy kérjék fel vonatkozó közösségeiket – így az e-infrastruktúrákat, a kutatási infrastruktúrákat, a kutatásfinanszírozó szervezeteket és a kutatást végző szervezeteket – a szerveződésre, hogy felkészültek legyenek az európai nyílt tudományosadat-felhőhöz való csatlakozásra, továbbá FELKÉRI a Bizottságot, hogy a lehető legmegelőbbben használja fel a létező kezdeményezések – például az ESFRI, az eIRG, a GO FAIR és egyebek – keretében folyamatban lévő projekteket, meglévő szakértelmet és rendelkezésre álló ismereteket;

9. ÚGY VÉLI, hogy az európai nyílt tudományosadat-felhő nyílt jellegére tekintettel a fejlesztésének inkluzív és fokozatos folyamat keretében kell történnie, továbbá AJÁNlja, hogy a Bizottság és a tagállamok győződjenek meg arról, hogy az érdekelt felek önkéntes alapon részt tudnak abban venni annak megválasztásával, hogy mely szolgáltatásokat vagy adatkészleteket áll módjukban megosztani a rendelkezésre álló eszközök alapján, az alkalmazandó szabályoknak és előírásoknak megfelelően;
10. FELKÉRI ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy együttesen mérjék fel, hogy miként lehetne létrehozni az olyan tagállami adatinfrastruktúrák és kezdeményezések térképét, amelyeket össze lehetne vonni, mégpedig annak biztosítása érdekében, hogy a kutatási adatok kezelésével kapcsolatos jelenlegi struktúrákat, kompetenciákat, funkciókat és kezdeményezéseket kellően figyelembe vegyék;
11. HANGSÚLYOZZA, hogy az európai nyílt tudományosadat-felhő sikeres megvalósításának a megalapozott kormányzás és a fenntartható üzleti modell, valamint kellő számú, adatokkal foglalkozó szakember képzése a kulcstényezők; TÁMOGATJA az európai nyílt tudományosadat-felhő kormányzására vonatkozó kétszakaszos megközelítést, amely lehetővé teszi minden tagállam és a Bizottság számára, hogy irányítsa és felügyelje az európai nyílt tudományosadat-felhő fejlesztésének kezdeti lépéseit az első szakaszban. Az európai nyílt tudományosadat-felhő kormányzásának második szakaszát várhatóan elsősorban az érdekelttek fogják irányítani, noha fennmarad az összes tagállam és a Bizottság magasabb szintű irányítói szerepe; AJÁNlja, hogy alakítsanak ki tényleges koordinációt az ESFRI-vel;
12. ÜDVÖZLI az európai nyílt tudományosadat-felhő hat összefonódó cselekvési ágból (architektúra, szolgáltatások, adatok, hozzáférés, szabályok, kormányzás) álló modelljét, és FELKÉRI a Bizottságot és minden tagállamot, hogy – az Európai Kutatási Térséggel és Innovációval Foglalkozó Bizottság nyílt tudománnyal és innovációval foglalkozó állandó bizottsága által megfogalmazott ajánlásokat figyelembe véve – hozzanak létre olyan kormányzási keretet, amely biztosítja a kutatói közösség érdekelt feleinek részvételét és valamennyi tagállam tényleges közreműködését, és amely megfelel a következő elveknek és kritériumoknak:
- a) a meglévő adatinfrastruktúrák összevonása és átjárhatósága azok kormányzási és finanszírozási mechanizmusainak tiszteletben tartásával;

- b) világos és tényleges összefonódások az európai nyílt tudományosadat-felhő kormányzási keretét alkotó különböző szervek között, és különösen a kormányzótestület és a felügyelőtestület szerepének egyértelmű meghatározása, biztosítva, hogy mindkét szerv egyértelműen meghatározott feladatokkal rendelkezzen, és ezen belül a kormányzótestület gyakorolja az európai nyílt tudományosadat-felhő kormányzása megvalósításának a felügyeletét;
 - c) objektív és átlátható kritériumok a tagállamok és a társult országok képviselőinek és érdekelt feleinek – például a felügyelőtestületbe, a munkacsoportokba/alcsoportokba és más releváns bizottságokba delegált nagy összeurópai kutatási infrastruktúráknak, állami kutatási szervezeteknek és egyetemeknek – a kiválasztására és bevonására vonatkozóan;
 - d) az európai nyílt tudományosadat-felhő kormányzási keretének inkluzivitása és nyitottsága a gyakorlati megvalósítók³ és a döntéshozók közötti hatékony kommunikáció biztosítására;
 - e) az európai nyílt tudományosadat-felhővel kapcsolatos tudományos szakértelem fejlesztése;
13. ÖSZTÖNZI a Bizottságot, hogy nevezzen ki az európai nyílt tudományosadat-felhővel foglalkozó szervekbe olyan vezető szakembereket, akik jó kapcsolatokat ápolnak a tudományos közösségekkel, valamint közel állnak nemzeti és nemzetközi kezdeményezésekhez, továbbá biztosítsa minden érdekelt fél részvételét, függetlenül attól, hogy jelenleg támogatják-e az európai nyílt tudományosadat-felhőről szóló nyilatkozatot;
14. FELKÉRI a Bizottságot, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt annak érdekében, hogy 2018-ban útjára induljon az európai nyílt tudományosadat-felhő kormányzási struktúrája, mégpedig az Európai Kutatási Térséggel és Innovációval Foglalkozó Bizottsággal szorosan egyeztetve, és anélkül, hogy az a minőség rovására menne;
15. FELKÉRI a Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai nyílt tudományosadat-felhőben rejlő lehetőségeket minden tagállam tekintetében maximalizálják, többek között különösen a felhő műszaki kialakításán és olyan különös intézkedéseken keresztül, mint a humán tőkébe való beruházás, hogy ezzel is támogassák a tagállamok infrastruktúráinak az európai nyílt tudományosadat-felhőben való összevonását;

³ Az európai nyílt tudományosadat-felhővel kapcsolatban tartott 2017. júniusi csúcstalálkozó résztvevői és az európai nyílt tudományosadat-felhőről szóló nyilatkozat aláírói kötelezettséget vállaltak az európai nyílt tudományosadat-felhő koncepciójának végrehajtására úgy, hogy az a részt venni hajlandó új belépők előtt is nyitva áll.

16. FELSZÓLÍT az európai nyílt tudományosadat-felhő hatékony megvalósítására, és FELKÉRI a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szorosan egyeztetve foglalkozzon az európai nyílt tudományosadat-felhő jövőbeli finanszírozásával és az európai nyílt tudományosadat-felhő megvalósításából eredő egyéb költségvetési döntésekkel; NYOMATÉKOSÍTJA különösen, hogy fontos fenntartható üzleti modellt kidolgozni és a legmegfelelőbb jogi eszközt megválasztani a fejlesztés második szakaszára vonatkozóan;
 17. HANGÚLYOZZA a kutatási adatok kezelésének globális jellegét, üdvözli a nemzetközi fórumok keretében folyamatban lévő megbeszéléseket, és FELSZÓLÍTJA a Bizottságot és a tagállamokat, hogy koordinálják álláspontjaikat a nemzetközi szintén.
-